

Petri Tuunainen

Armi Aavikko

1958–2002

Minerva

Armi Aavikko
(1958–2002)

Petri Tuunainen

Armi Aavikko

(1958–2002)

minerva
MINERVA KUSTANNUS OY
HELSINKI

© Petri Tuunainen ja Minerva Kustannus Oy, Helsinki
© Kuvat julkaistu kuvien oikeuksien haltijoiden luvalla

Kirjan runot ovat Armi Aavikon kirjoittamia, ellei toisin mainita.

Ulkoasu: Pirkko Rajamäki
Kannen kuva: Erik Uddström
ISBN 978-952-375-497-3
Painettu EU:ssa, Scandbook, 2021

SISÄLLYS

Lukijalle	9
Pelon kyynleet	11
Haluatko osallistua Miss Suomi -kilpailuun?	13
Anatomisesti täydellinen.....	18
LAPSUUDEN MAISEMAT.....	21
Sukujuuret Leivonmäellä	21
Yökyöpeli syntyyään	26
Lapsuusvuodet Porvoossa ja mummolassa.....	28
Koulutyttö Armi	33
Kauneuskilpailujen maailmaan.....	41
MISSIVUOSI	47
Koulu jää kesken.....	47
Maailman valot	49
Tie kutsuu kulkemaan	53
Dannyn ja Armin ensitapaaminen	57
Tahdon olla sulle hellä	60
Liisa ihmemaassa.....	66
Miss Universum -kilpailut Santo Domingossa	69
Yhtä rumbaa	78
Miss Skandinavia -kilpailut	80
Skandaalinkäryinen Syksyn Sävel	82
Kultaa, kunniaa ja armotonta kritiikkiä	88
Missivuoden jälkimainingeissa	91
MENESTYKSEN VUODET	99
Armi-look.....	99
Armi laserajassa	102
Siinailla ja Jeesuksen haudalla	105
Finntastic: Armi ja Danny, Pepe ja Seija	108
Hellät paikat	113
Rullaluistellen uudelle vuosikymmenelle	117
Kaivuhuoneen rohkea veto	122
Armi ilman Dannya	127

HERÄÄMINEN TODELLISUUTEEN	131
Lupaus.....	131
Huoli huomisesta	134
Muutto Haukilahteen	139
Elämänmurros.....	142
Kolmen kympin nainen.....	148
Elämänkumppanin kaipausta.....	151
Kauanko aiota roikkua show-bisneksessä?	155
Yksin olemisen rikkaus.....	158
Siniset ja mustat unelmat	160
Yllättävä suru	164
Ei ruusu voi ruusummaksi tulla.....	169
Parempi kuin koskaan	174
Kolhittu kaunotar	179
Arvosta!.....	181
ROMAHDUS	188
Viimeinen vuosi viihteelle.....	188
Pitkä kesä Leivonmäellä	191
Baarien kuningatar	193
Lapinlahden sairaalassa	197
Sammuva tähti	205
Ongelman monet kasvot	208
Miksi haaveesi eivät toteutuneet?	212
Melkein naimisiin.....	214
Elämää tää vaan on	218
Äidin ja tyttären joulukuukausi.....	222
Viimeinen matka.....	229
Mulla aikaa vain on huomiseen	234
ARMI AAVIKON LEVYTYKSET	236
LÄHTEET	239

Me olemme kaikki rakkauteen syntyneitä.
Se on olemassaolon perusta
ja sen ainoa päämäärä.

Benjamin Disraeli

Minä kuuntelin Luojani ääntä.
Se hiljaa korvaani kuiskaili.
Sinä pieni ihminen täältä,
on kulkusi päättyvi.
Minä aavistin sen
oi, Luojani,
Ei ole pitkä matkani,
mutta miksi näin,
aivan ymmällän...
poistuin joukosta ystävään...?
On parempi näin,
on parempi näin.
Se kirjaan on merkitty näin.

Armi Aavikko 24.5.1992

Lukijalle

Armi Aavikko on ollut yksi valovoimaisimmista ja rakasteuimmista misseistämme, jonka elämänvaiheita suuri yleisö sai seurata 25 vuoden ajan. Mutta millainen persoona kätkeytyy julkisuuskuvan taakse?

Armi Aavikon henkilökuvaa on kertomus siitä, kuinka vuoden 1977 raikkaasta teinimissistä kehittyi upea nainen ja monipuolinen estraditaiteilija. Se on samalla hätkähdyttävä tarina tavallisen helsinkiläisen perhetytön astumisesta julkisuuden armottomiin parrasvaloihin. Kirja valottaa Armin elämän vähemmän tunnettuja vaiheita, muun muassa hänen lapsuuttaan ja perhetaustaansa.

Armin tarinaa ei voi kirjoittaa ilman Dannyä. Tämän erottamattoman kaksikon matkassa kuljetaan 1970-luvun hellyysbuumista aina 1990-luvun speaktaakkelimaisiin laivashow-kokonaisuuksiin, joiden jälkeen väsynyt Armi päättää lopettaa julkiset esiintymisensä.

Armin tarina on omaisten, kollegoiden ja ystävien kertoma. Se keskittyy Armin valoisaan persoonaan ja hänen loiston vuosiinsa. Kertomus ei olisi kuitenkaan tosi, jos siihen ei luetaisi myös Armin vaikeita viimeisiä vuosia; syvää depressiota ja sen seurauksia hänen elämässään. Armin tarina saattaa paikoin hätkähdyttää kysymään, kuinka elämä voi olla joskus niin epäoikeudenmukaista. Kiltti ihminen joutuu kärsimään ja tulee helposti hyväksikäytetyksi. Kaiken kokemansa jälkeen Armi ei katkeroitunut, vaan pystyi yhä näkemään elämän kauneuden.

Koskettavan lisän tarinaan tuovat eri elämänvaiheisiin sijoittuvat Armin kirjoittamat runot. Armi oli pitkään haaveillut runokokoelman julkaisemisesta. Runoissaan Armi kirjoittaa toistuvasti elämänkumppanin kaipuustaan sekä uskostaan suojelusenkeleihin ja toiseen, sielukkaampaan maailmaan. Uskoen vahvasti siihen, että Armi on nyt tuossa toisessa maailmassa, sai hänen tarinansa sittenkin onnellisen lopun.

Haluan kiittää sydämellisesti kaikkia tämän kirjan tekoon osallistuneita. Lämmin kiitos Armin äidille Anja Aavikolle, erityisesti viihtyisistä hetkistä Leivonmäellä – sekä tietysti Armin sisaruksille Marja-Liisalle, Raunolle, Pirjolle ja Annelille siitä,

että olitte myöntäväisiä Armin tarinan saattamisesta kansien väliin. Erityiskiitokset vaimolleni Annelle tuesta ja kärsivällisyydestä, ystäväilleni Juha-Matille, Tonylle, Pekalle ja Ninalle arvokkaista neuvoista sekä kustannustoimittajalleni Pekka Saariselle hyvin sujuneesta yhteistyöstä. Toivon, että tästä kirjasta välittyisi lämmin muisto Armi Aavikosta sekä totuudenmukainen kuva hänen elämästään.

Laukaassa 2.5.2005
Petri Tuunainen

Pelon kyöneleet

Tiistai-ilta, 7. helmikuuta 1977. Noin kaksi miljoonaa suomalaista televisionkatsojaa seuraa Miss Suomi 1977 -kilpailun loppuhuipennusta. Tunnelma on äärimmilleen jännittynyt kisapaikalla mainostelevisioiden studiolla, sillä on koittanut hetki julistaa vuoden 1977 Miss Suomi. Kilpailujen juontajan, näyttelijä Ville-Veikko Salmisen käsissä on kirjekuori, joka sisältää neljän perintöprinsessan sekä tulevan Miss Suomen nimet. Lavalle on kutsuttu viisi kaunotarta – heidän joukossaan Armi, 18-vuotias koulutyttö Helsingin Pakilasta. Lehdistö on hetki sitten valinnut hänet ihannetytökseen ja hän on saanut lehdistön nauhan, pienen keltaisen ruusukimpun sekä pokkaalin. Armi seisoskelee lavalla punainen iltapuku yllään, hiukset kauniisti nutturalle kammattuna. Herkillä kasvoilla oleva ilme on hämmentynyt. Lehdistön ihannetytön titteli tuntuu hänestä jo melkein voitolta.

Toisaalla eräässä omakotitalossa Vantaan Korsossa television ääreen on kokoontunut kymmenen ihmisen iloinen ja vilkas seurue. Myös siellä jännitys on huipussaan, kun Armin vanhemmat ja sisarukset jännittävät Armin puolesta...

Seuraavaksi Ville-Veikko Salminen luettelee perintöprinsessojen nimet. Neljänneksi perintöprinsessaksi julistetaan tyylikäs Barbara Karstén, kolmanneksi tyttömäinen Asta Seppälä, toiseksi seksikäs Marianne Åström ja ensimmäiseksi perintöprinsessaksi veistoksellisen kaunis Maarit Ryhänen. Armi tuntee olonsa entistä hämmentyneemmäksi huomattaessaan, kuinka tytöt toisensa perään katoavat hänen viereltään.

Seuraa hetken hiljaisuus, kunnes Ville-Veikko Salminen päästää katsojat piinasta.

– Hyvät katsojat, Miss Suomi 1977... hän on tyttö, joka kilpaili numerolla kuusi, ARMI AAVIKKO!

Samanaikaisesti soimaan kajahtava missikisojen tunnussävel *Neitosista ken on kaunein*, eli Erik Lindströmin säveltämä *Armi-valssi* osuu tänä vuonna harvinaisen kohdalleen. Armin kasvoille leviää hämmentynyt ilme ja hänen suunsa loksahattaa auki.

– Kuka? Mitä? Minäkö Miss Suomi?

Hän siirtyy suoraan kohti kullanhoitoista valtaistuinta kuin unissakävelijä. Hieman epäroiden hän istahtaa siihen. Hän on nyt kaiken keskipiste, kun taas juuri julistettujen perintöprinsessojen on tyytyminen hymyilemään – kuka ilosta, kuka pettymyksensä kätkien.

– Hurraa! Hurraa! huutavat tuoreen Miss Suomen sukulaiset hysteerisesti yhteen ääneen Vantaalla. Armin äiti reagoi tilanteeseen niin voimakkaasti, että hän lankeaa polvilleen lattialle.

– Ei voi olla totta! Onko tuo mun tyttöni? hän huudattaa katsellessaan tyttärensä epäuskoisia kasvoja television kuvavuorudussa. Armin siskon mies posauttaa samppanjapullon auki...

Shokki on lievä ilmaus kuvaamaan Armin omia tuntemuksia hetkellä, jolloin samettiviitta laskeutuu hänen harteilleen. Hän saa syliinsä myös punaisista ruusuista kootun valtaisan kukkakimpun sekä lasisen aaltomaljakon. Syli on aivan tulviltaan tavaraa. Edellisuoden Miss Suomi Suvi Lukkarinen tulee asettamaan kimaltelevaa missikruunua seuraajalleen, mutta se ei sovi Armin päähän. Suvi Lukkarinen ei saa kruunua suoraan, vaan se jää lopulta roikkumaan vaaleiden kiharoiden päälle hieman kallelleen.

Uuden Miss Suomen silmäripset eivät perinteiseen tapaan ainoastaan kostu, vaan hän itkee suuria, vuolaita kyyneliä. Armin liikutus on aitoa ja koskettavaa. Onhan tavallista, että Miss Suomeksi valitut itkevät jännityksen purkautuessa, mutta Armin kruunaus jää historiaan yhtenä ikimuistoisimmista. Armi kirjaimellisesti itkee itsensä kansan sydämiin – mutta samalla tilanteessa on kuin jotain enteellistä. Itkeekö Armi omaa kohtalooaan? Katselijat luulivat todistavansa Armin onnen kyynelitä, mutta tosiasiaassa hän oli miltei paniikissa, ja hänen päässään liikkui ainoastaan sekavia ajatuksia. Hän ei ollut pienessä mielessäänkään osannut ottaa huomioon, että tässä voisi käydä näin. Kenties mitään tällaista ei olisi tapahtunut, ellei hän olisi uteliaisuuttaan ja muiden yllyttämänä alkanut osallistua eri kauneusmittelöihin. Menestys niissä oli tuonut hänet tänne, maamme kovimpaan kauneuskilpailuun. Tässä sitä sitten istuttiin kruunu päässä.

– Mitä nyt tapahtuu? Kuinka selviän edessä olevasta vuodesta? oli ajatuksissa päällimmäisenä.

Myös äiti ja sisarukset vaistosivat, kuinka hämmentynyt Armi oli. Armin äiti Anja tajusi tyttärensä vuolaasta itkusta, ettei Armi olisi halunnut käyvän näin. Ikään kuin hänelle ei olisi kuulunut tämä rooli. Pienessä pihapiirissä elänyt Armi kuvaa päiväkirjassaan Miss Suomeksi valitsemistaan niin, että hän tunsii hypänneensä kuin mustaan kuiluun. Missivoitto velvoitteinen toi mukanaan valtavan epävarmuuden siitä, minkälaiseen laivaan hän oikein oli joutunut.

Kuusitoista vuotta myöhemmin, tv-dokumentissa Suurenmoinen 80-luku, Armi muisteli tuota hetkeä:

– Ja mä todella itkin... itkin paljon, mutta itkin pelosta... kun en tiennyt mitä tulee tapahtumaan.

Haluatko osallistua Miss Suomi -kilpailuun?

Aloittaessaan keskikoulun viimeistä kevättä tammikuussa 1977 Armi ei olisi voinut kuvitellakaan edessään olevaa mylääkkää. Hän asui vielä kotonaan puutarhan ympäröimässä omakotitalossa Länsi-Pakilassa Helsingissä. Armi oli 18-vuotias terhakka naisenalku, jonka elämä oli kaikin puolin hyvällä mallilla. Hän kävi Maunulan yhteiskoulua, ja koulu sujui hyvin. Koulua oli jäljellä enää tämä kevät, jonka jälkeen pakollinen oppivelvollisuus olisi hänen osaltaan suoritettu.

Aavikon perheeseen kuului kaikkiaan kuusi lasta: Anneli, Pirjo, Arja, Armi, Rauno ja Marja-Liisa. Anneli ja Arja olivat muuttaneet jo pois kotoa ja avioituneet. Ripusuontieillä Pakilassa asusti vielä 21-vuotias isosisko Pirjo, 15-vuotias pikkuvelli Rauno sekä 8-vuotias pikkusisko Marja-Liisa. Perhe oli hankkinut elantonsa tähän asti omaa kuljetusliikettä pyörittämällä. Nyt perheen elämäntilanne oli kuitenkin muuttunut. Armin vanhemmat olivat eroamassa. Perheen isä Keijo oli muuttanut noin vuotta aiemmin pois kotoa, ja äiti Anja oli jäänyt yksinhuoltajaksi.

Pakilassa Armi jakoi huoneen sisarensa Pirjon kanssa. Omakotitalon yläkerran huone oli tyypillinen kahden tytön huone. Molemmien puolen huonetta oli valkoiset laverit, joita kaunistivat punaiset päiväpeitteet. Omalla laverillaan Armi oli unek-

sinut koulutytön unia, jotka eivät lupailleet hänelle puoliksi-kaan niin vaiheikasta tulevaisuutta kuin elämä tuli antamaan. Huoneen lattialla oli punainen ryijymatto. Seinälleen Armi oli liimannut oman postikorttikokoelmansa. Lipaston päälle hän oli pinonnut koulukirjansa ja muutaman rakkaan maskotti-esineen.

Missikisojen seuraaminen oli ollut monia vuosia Aavikon perheen tytärten suurta huvia. Missikisoja oli jännitetty perheen kesken televisiosta siinä missä urheilukilpailujakin. Äiti Anja oli aina lukenut kiinnostuneena kaiken, mitä misseistä lehdissä kirjoitettiin. Tyttärillä oli tapana ahtautua omakotitalon pieneen vessaan leikkimään missejä. Lähes aina leikki päättyi samaan lopputulokseen: Armi kruunattiin kisojen kauden parhaaksi. Kuuna päivänä ei Armin mieleen juolahtanut, että tuo tilanne voisi olla joskus todellisuutta. Pirjo-sisaren näkemys oli hieman toisenlainen. Kun Armi oli alkanut varttua, oli Pirjo pannut merkille, että pikkusisko oli ilmiselvää malliainesta. Pirjo oli vakuuttunut, että jossakin vaiheessa hän vielä ilmoittaisi Armin missikilpailuun.

Ensisysäys asiassa tapahtui, kun Yhtyneillä Kuvalehdillä latojana työskennellyt Pirjo huomasi työpaikkansa ilmoitustaululla ilmoituksen, jossa haettiin ehdokkaita Miss Suomi 1977 kilpailuun. Voittajaa odottaisi mahtava palkinto: matka edustamaan Suomea Miss Universum -kilpailuihin Santo Domingoon Dominikaaniseen Tasavaltaan. Pirjo, joka tunnettiin perheen todellisena puuhanaisena, päätti panna toimeksi. Pallattuaan töistä kotiin Pirjo alkoi suostutella Armia osallistumaan kilpailuun.

- Haluaisitko, Armi, osallistua Miss Suomi-kisoihin?

Armi katsoi siskoaan hämmästyneenä suurilla silmillään ja keskeytti kotiaskareet hetkeksi.

- Täh?

Pirjo kertoi työpaikallaan näkemästään ilmoituksesta ja upeasta palkintomatkasta. Jokin vaisto kehotti Armia ensimmäiseksi kieltäytymään.

- Ei! En todellakaan halua osallistua, hän napautti ykskantaan.

Armi jatkoi siivoamista. Pirjo palasi pettyneenä huoneeseensa, muttei saanut asiaa mielestään. Kohta hän jo palasi takaisin alakertaan jatkamaan taivuttelua.

– Mutta voisitko sä edes ajatella asiaa? jatkoi Pirjo suostut-
telua. Vihdoin vastakaikua tuli.

– No, joo. Jees! kuului lopulta Armin suusta.

Yhtyneiden Kuvalehtien studiolla käytiin ottamassa mai-
noskuvat, joista yhteistuumiin valittiin parhaimmat. Pirjo huole-
lehti valmiin kuvanipun postituksesta eteenpäin.

Noin kahden viikon kuluttua tuli tieto, että Armi oli hyväk-
sytty mukaan Miss Suomi 1977 -loppukilpailuun. Hän ajatteli
kauhunsekaisin tuntein sitä, jos hän sattuisi voittamaan kilpai-
lun. Armi oli aina pitänyt Miss Suomea vahvana ja itsetuntoi-
sena persoonana. Ei hän voinut mitenkään kuvitella itseään
niihin raameihin. Ei hänestä olisi sellaiseksi ihmenaiseksi. Sitä
paitsi Armi tunsu itsensä poikamaiseksi tytöksi. Tieto Armin
pääsystä Miss Suomi -kilpailuun levisi Maunulan yhteiskou-
lussakin. Kun koulutoverit kyselivät, millä mielin Armi oli läh-
dössä kisaan mukaan, he saivat yllättävän vastauksen.

– Mä olen päättänyt perua koko jutun. Mä en mene. Sanon,
että mulla on vatsatauti.

Lopulta hän kuitenkin päätti osallistua. Olisihan hänel-
lä taas yksi mukava kokemus muisteltavana. Sitä paitsi hän
oli haaveillut mallintöistä. Ei varsinaisesti elämänammattina,
mutta jollain tapaa ala kiehtoi häntä. Ja niin hän alkoi valmis-
tautua huolella tulevaan koitokseen. Eihän häntä kuitenkaan
valittaisi missiksi.

Miss Suomi ei ollut ensimmäinen kauneuskilpailu, johon
Armi osallistui. Kuluneen vuoden aikana hänelle oli kerty-
nyt esiintymiskokemusta pienemmistä kilpailuista. Hänet oli
valittu Miss Helsingiksi, Rantasipi-tytöksi, Aurinkotytön pe-
rintöprinsessaksi, Miss Kropaksi ja Mannekiinikuningatta-
ren perintöprinsessaksi. Nämä tittelit eivät kuitenkaan olleet
muuttaneet hänen elämäänsä juuri mitenkään.

Edellisvuonna Miss Suomeksi oli kruunattu vaalea polkka-
tukkainen Suvi Lukkarinen. Misseillä oli tänä aikana kova ky-
syntä. Samana vuonna Miss Euroopaksi kruunattu Riitta Väi-
sänen oli noussut salamavauhtia koko kansan lemmikiksi.

Vuoden 1977 kymmenen Miss Suomi -loppukilpailijaa oli
valittu noin kahdensadan halukkaan joukosta. Nelisenkym-
mentä tyttöä oli selviytynyt esikarsintoihin ja kymmenen pää-
si mukaan loppukilpailuun. Tämän vuoden missikilpailut oli-

vat varsinaiset ammattilaiskiset, sillä jokaisella kandidaatilla oli takanaan jo ennestään kokemusta kauneuskilpailuista. Marianne Åströmiä lukuun ottamatta kaikki finalistit olivat käyneet myös mannekiinikoulun. Enemmistö kilpailijoista, Armi mukaan lukien, olivat Etelä-Suomen kasvatteja.

Miss Suomi 1977 finalistit

1. Maarit Ryhänen	21 v.	171 cm	55 kg	Kuusankoski
2. Carita Abrahamsson	20 v.	174 cm	54 kg	Porvoo
3. Eva-Kristiina Mäkeläinen	18 v.	170 cm	53 kg	Pori
4. Päivi Salo	21 v.	173 cm	56 kg	Espoo
5. Merja Halonen	19 v.	174 cm	54 kg	Oulu
6. Armi Aavikko	18 v.	172 cm	51 kg	Helsinki
7. Heini Wathén	21 v.	171 cm	51 kg	Helsinki
8. Barbara Karstén	20 v.	172 cm	53 kg	Helsinki
9. Asta Seppälä	20 v.	170 cm	50 kg	Helsinki
10. Marianne Åström	18 v.	172 cm	53 kg	Helsinki

Aavikko kilpaili loppukilpailussa numerolla kuusi. Kaikki missikandidaatit esiteltiin ennakkoon Apu-lehdessä (11.2.1977). Tässä haastattelussa Armi tunnusti ainoana finalisteista, ettei hän tahdo missiksi – muttei tietenkään surusta itkisi, jos tulisi valituksi. Syyksi Armi ilmoitti, että vastuu olisi kamala ja sen mukaan täytyisi koettaa toimia. Samassa haastattelussa Armi kertoi tulevaisuudensuunnitelmistaan, kuinka hän haluaisi tehdä sellaista työtä, missä saa tavata ihmisiä ja nähdä työnsä tulokset. Liikunnallinen tai sairaanhoidollinen ala kiinnosti eniten, vaikkei lukioon meno kuulunutkaan 18-vuotiaan neitojen suunnitelmiin.

Viikkoa ennen Miss Suomi 1977 -finaalia Apu-lehti kutsui missiekspertti Mirjam Tiesmaan missilounaalle veikkaamaan tulevaa voittajaa. Mirjam Tiesmaa tunnettiin 1970-luvulla siitä, että hän nosti kuuluisuuteen lukuisia missejä 1960-luvulta lähtien. Hän oli ehdottanut Miss Suomi kilpailuun useita kaunottaria, jotka olivat voittaneet tittelin. Olipa Mirkku Tiesmaan itsensäkin harteille langennut yksi kauneuskilpailujen titteli 1940-luvulta: Miss Messuhalli.

Kaunotarten etsiminen oli rouva Tiesmaalle rakas harrastus.

Eikä ihme, että hänen ennakoarviointeihinsa luotettiin – joskaan vuoden 1977 finalistien joukossa ei ollut yhtäkään Tiesmaan löytöä. Mirjam Tiesmaa veikkasi voittajaksi ensisijaisesti Barbara Karsténia ja Marianne Åströmiä ja kuvaili heitä näyttäviksi, välittömiksi ja mukaviksi tyttölapsiksi. Toiselle heistä Mirkku tunnusti jo vieneensä samppanjapullon ja antaneen häkellyttävän herätyksen: ”Hyvää huomenta, Miss Suomi.” Mutta Mirjam Tiesmaa teki ennakoarvioonsa kumminkin pienen varauksen:

– Ellei se sittenkin ole Heini Wathén. Niin tyylikäs ja fiksu, kaunottaria kasvavasta perheestä kotoisin. En ihmettelisi, vaikka se olisi juuri hän. Ja mustana hevosenä, vaikka onkin vaalea, on Armi Aavikko. Olen siis lausunut mielipiteeni, mutta se voi mennä pieleen yhtä raskaasti kuin lottorivi.

Muillakin tahoilla pohdittiin, kuka olisi tuleva Miss Suomi. MTV:n tuolloisella ohjelmapäälliköllä Ere Kokkosella oli Mirjam Tiesmaata huomattavasti selkeämpi mielipide siitä, kuka tulee voittamaan.

– Armi Aavikko on tuleva Miss Suomi, veikkasi Ere Kokkonen.

Yksi viikon kohokohdista oli se, kun missikandidaatit pelasivat jääkiekkoa legendaarista Zoom-joukkuetta vastaan. Kaunottarilla oli kiekkoilijoiden täysvarustus päällään, mutta jaloissaan naisten hohtavan valkoiset kaunoluistimet. Armi oli aina viihtynyt luistinradoilla, joten ei ollut ihme, että tässä otelussa hänelle lankesi hyökkääjän rooli.

Kisaviikon aikana Armi seurasi muiden tyttöjen menoa sivusta ja kulki heidän perässään. Ennen suoraa tv-lähetystä kukin missikandidaatti sai istahtaa kokeeksi Miss Suomen valitsemiselle ja kertoa miltä Miss Suomeksi valitseminen heistä tuntuisi. Armin avoimen pulppuava, iloisen innostunut ja avoin olemus kiinnitti tuomareiden huomion jo tällöin. Kun Armilta tiedusteltiin hänen kielitaitoaan, hän hymyili iloisesti ja nyökytteli päätään.

– Yes, yes I speak English!

Anatomisesti täydellinen

Miss Suomi 1977 -kilpailun solistivieraana esiintyi yksi tuon ajan tähtisolisti Seija Simola, joka lauloi väliaikanaumerona Metro-tyttöjen vanhan laulun *Jussista saan miehen armaan*.

Uimapuku- ja iltapukukierrokset menivät Armilta luontevan vapautuneesti. Mielikuva tulevasta Miss Suomesta vahvistui monen televisionkatsojan mielissä: ihana tyttö! Erään tuomaristossa olleen jäsenen mukaan uimapukukierros sinetöi Armin voiton. Tytön varsamaisessa kropassa olevat 171 senttiä ja 51 kiloa olivat tismalleen oikeille paikoille sijoittuneina. Armi valittiin voittajaksi tuomariston yksimielisellä päätöksellä. Tuomaristoon kuulunut professori ja urheilulääkäri Pekka Peltokallio perusteli voittajan valintaa muun muassa sillä, että Armi oli anatomisestikin täydellinen.

Jos tunnelma Aavikon perhepiirissä oli ollut katossa kärjen lopullisen järjestyksen selvittyä, niin Mainostelevisioston studioilla lankesi nyt hiljaisuus. Missikandidaateilla oli ollut erittäin hyvä henki ja kaikilla oli ollut mukavaa, mutta luonnollisesti osa tytöistä oli hyvin pettyneitä ja ihmetteli ujoksi ja hiljaiseksi mieltämänsä kilpailun valintaa voittajaksi. Yksi heistä oli Marianne Åström, joka oli ollut yksi ennakkosuosikeista.

– Oikeastaan hänen voittonsa herätti hämmennystä, hänen toinen silmänsä karsasti selvästi. Se näkyi kun Armi väsyi, hän kommentoi Iltalehdelle vielä 25 vuotta myöhemmin.

Kilpailun tulosten ratkettua Armia haastateltiin televisiossa. Häneltä haluttiin vastaus perinteiseen kysymykseen: Miltä vastavalitusta Miss Suomesta nyt runtuu? Armi vastaili toimittajien kysymyksiin Miss Suomen valtaistuimeltaan.

– Herran jestas! En olisi kyllä ikinä uskonut, tuli ihan yllätyksenä! kuuluivat rempseät ensikommentit.

– Oliko hyvä yllätys? kuului seuraava kysymys.

– Totta kai oli hyvä, mutta toivoisin, että osaisin käyttää hyvin tämän vuoden ja osaisin edustaa oikein hyvin.

– Oletko ajatellut tulevaisuudessa esimerkiksi mannekiinin tai valokuvamallin uraa, toimittaja jatko.

– Ei nyt ihan elämänammattina. Kyllä sitä voi tehdä pari vuotta, mutta ei koko ikää tietenkään.

Armi oli hämillään vastaillessaan eri puolilta tulviviin kysymyksiin. Hänen päänsä oli aivan pyörällä yhtäkkisestä huomiosta ja keskipisteenä olost. Hän sekoili puheissaan ja tapaili oikeita sanoja.

Yksi toimittajien kysymyksistä kuului:

– Luuletko, että misseys tulee vaikuttamaan luonteeseesi?

Tämän vastauksen kohdalla Armi vihdoin lopetti pulppuamisensa. Hän keskittyi ajattelemaan kysymystä, piti hetken hiljaisuuden, kunnes kasvoille levisi herttainen hymy.

– Toivottavasti ei, mutta eihän sitä koskaan osaa sanoa. Ehkä sitä alkaa varautua ja ihmetellä, miten toiset ihmiset katsovat mua kuinka käyttäydyn, Armi pohdiskeli.

Kun Miss Suomi 1977 oli julistettu, oli lähes kymmenen eri toimittajaa haalimassa tuoretta missiä omaan odottavaan taksiinsa – ja kuinka ollakaan – kukin yksinoikeudella. Yksi takseista kuljetti tuoreen missin kuningatartanssiaisiin, jotka pidettiin Hotelli Korpilammella. Sinne saapui myös Armin Maunulassa asustava isä Keijo Aavikko. Keijo oli käsittänyt tilanteen hieman väärin, sillä perinteitä kunnioittaen hotellinjohtajalla on aina yksinoikeus ensimmäiseen tanssiin tuoreen Miss Suomen kanssa. Keijo luuli tämän kunnian kuuluvan itseoikeutetusti hänelle. Pienen selvittelyn jälkeen oikea järjestys löytyi, ja heti hotellinjohtajan jälkeen Armi tanssi isänsä kanssa missikarkeloiden kauneimman valssin.

Jaana-lehden toimitus päätti vielä samana iltana yllättää vastavalitun Miss Suomen hankkimalla paikalle myös Armin äidin. Lehtimiehet lähtivätkin etsimään Anjaa Aavikoiden kotoa Pakilasta. Sieltä he löysivät ainoastaan Armin pikkuveljen, Raunon, joka oli seurannut missikisoja yhdessä tyttöystävänsä kanssa. Raunolle oli annettu tiukat ohjeet olla paljastamatta Armin äidin olinpaikkaa. Lehtimiehet onnistuivat kuitenkin kautta rantain utelemaan hämmentyneeltä pojalta, että Anja Aavikko oli Vantaan Korsossa. Pian Jaanan toimitus oli Korsossa suostuttelemassa Anja-äitiä lähtemään Hotelli Korpilammen tanssiaisiin, missä äidistä ja tyttärestä tehtäisiin lehtijuttu ja otettaisiin hieman yhteiskuvia. Anja kieltäytyi jyrkästi lähtemästä, mutta toimittajat olivat sitkeitä ja halusivat tämän jutun, maksoi mitä maksoi.

– Jos te lupaatte, että viette minut takakautta johonkin huoneeseen Armia onnittelemaan, niin minä lähden. Mutta minä

en lähde autosta minnekään, ennen kuin koko käytävä on tyhjä. En halua lehtimiesten haastateltavaksi.

Anjan vaatimuksiin suostuttiin ja hänet kuljetettiin huomiota herättämättä yhteen Hotelli Korpilammen hotellihuoneista. Paikalla oli ainoastaan yksi Jaana-lehden toimittajista, joka odotti Anjan kanssa Armin saapumista huoneeseen. Tuore Miss Suomi asteli kohta huoneeseen hehkeänä.

– Kyllä sinä olet kaunis! Jaanan miestoimittaja huokaisi Armin astuessa sisään huoneeseen.

Armi oli kaikista päivän järisyttävistä tapahtumista jo väsynyt, mutta äidin näkeminen sai suuret siniset silmät kirkastumaan. Äidin läsnäolo tuli Armille täytenä yllätyksenä, ja he suorastaan syöksyivät toistensa kaulaan. Anjalle Armi oli uudesta tittelistä huolimatta edelleen se oma pikku-Armi.

– Äiti, voi kun olisit tullut tanssiaisiin, Armi huokaisi.

– Rakas lapsi, onnea sinulle! Tämä on sinun suuri iltasi! Äiti on niin onnellinen puolestasi. Pidä pääsi pystyssä.